

Co přineslo volební období 2018-2022?

Poslední volební období, přestože ovlivněné koronavirovou pandemií a všemožnými restrikcemi, bylo bohaté na inovace a obnovu v obci.

V roce **2019** se podařilo obnovit místní komunikaci od zastávky U Dolní k čp. 173, uskutečnila se první etapa obnovy hřbitovní zdi, byl vybudován chodník kolem silnice k základní škole a opraven Vaňkův kříž. Velkou investici získala základní škola, ve které došlo k modernizaci počítačové učebny a laboratoře pro výuku cizích jazyků

V následujícím roce **2020** pokračovala druhou etapou obnova hřbitovní zdi, bylo vyměněno čerpadlo v hlavním vrtu pro pitnou vodu a železné potrubí vyměněno za nerezové. Z důvodů kapacitních a hlavně bezpečnostních bylo vybudováno parkoviště za jídelnou základní školy a k němu přibýlo nové kontejnerové stání. Jako velmi zdařilou se ukázala obnova Žroutovy stodoly, která následně v roce 2022 získala ocenění odborné poroty v projektu Má vlast cestami proměn, tu organizuje spolek Cestami proměn. V základní škole byla modernizována cvičná školní kuchyňka a učebna přírodních věd. V blízkosti poldru bylo vysázeno 120 javorů klečí. V závěru roku Pardubický kraj realizoval obnovu zádržného systému kolem silnice pod kostelem.

V roce **2021** jsme se spojili s obcemi Karle a Chmelík a realizovali projekt Předcházení vzniku bioodpadu, v jehož rámci jsme mohli občanům zdarma nabídnout k pronájmu kompostéry. V dolní části obce byla opravena velmi poruchová část vodovodního řadu. Za opravenou hřbitovní zdi bylo vybudováno nové parkoviště, které usnadňuje přístup nejen ke hřbitovu a kostelu, ale také k urnovému háji. Kvůli rostoucím cenám energií nechalo zastupitelstvo zpracovat místní

energetickou koncepci s návrhy energeticky úsporných opatření pro budovy ve vlastnictví obce. Ve spolupráci se spolkem Vojnarka bylo pořízeno vybavení pro kulturní a spolkovou činnost, a sice byl zakoupen velkokapacitní stan, 13 party setů k sezení, ozvučovací aparatura a 15 párů krojů. Obec se také zapojila do projektu mikroregionu Litomyšlsko, v jehož rámci bylo v naší obci ošetřeno 34 stromů, 4 stromy pokáceny a nahrazeny novou výsadbou dřevin.

Přijaté dotace a výdaje obce Trstěnice		
za období 1.1.2019 - 31.8.2022		
akce	přijaté dotace	výdaje
DS Mraveniště	3 445 308,00	3 786 184,32
Rozvoj a modernizace učebny ZŠ	1 424 946,80	1 495 979,96
Rozvoj přírodních věd - ZŠ	1 199 672,35	1 262 813,00
Modernizace cvičné kuchyňky ZŠ	862 845,10	920 358,00
Obnova hřbitovní zdi	900 000,00	1 400 415,00
Oprava Vaňkova kříže	97 405,00	139 150,00
Oprava Podmelova kříže	160 931,00	211 750,00
Chodník u ZŠ	563 000,00	892 408,78
Parkoviště u ZŠ	190 000,00	1 273 454,00
Parkoviště u hřbitova	110 000,00	266 077,68
Obnova místních komunikací	1 156 841,00	3 369 224,12
Chodník u Zachrů	100 000,00	802 227,55
Předcházení vzniku bioodpadů	1 604 977,69	1 824 075,00
Dodávka pro jednotku SDH	750 000,00	1 055 381,00
Vodovod	980 000,00	3 461 132,06
Místní energetická koncepce	278 451,00	397 787,00
Opěrná zeď u místní komunikace		91 800,00
Žroutova stodola		1 484 607,25
celkem	13 824 377,94	24 134 824,72

V roce **2022** jsme pořídili nový dopravní automobil pro dobrovolné hasiče, obnovili nástupiště zastávky „U Zachrových“, po rekonstrukci vodovodu jsme opravili místní komunikaci od č. p. 195 k č. p. 145. Během léta byl obnoven kříž u čp. 142 a nově byla postavena lávka u „Voříškových“. Realizace se dočkala také 1. etapa zhotovení mlatových cestiček na hřbitově. Registrovali jsme letní kino „Za Školou“, které bychom chtěli uvést do provozu v příštím roce. Dále byla zhotovena projektová dokumentace pro vybudování brodu u č. p. 222, a brod je tak těsně před svojí realizací.

Již 3 roky provozuje Obec Trstěnice dětskou supinu Mraveniště, která slouží především rodičům nejmenších dětí. Obec dětskou skupinu realizuje ze státních dotací, které za celé období existence činily 3,475 mil. Kč, a za dobu provozu jí prošlo 54 dětí.

Většinu projektů, které jsme během posledního období uskutečnili, jsme realizovali s pomocí státních dotací, za jejichž získáním stojí množství administrativní práce. Ta však občas není úročena úspěchem, neboli na některé připravené projekty jsme státní dotace nezískali. Nicméně síly vynaložené na tyto projekty obvykle nepřijdou vniveč, jen je třeba počkat na vyspání vhodného státního dotačního titulu a zkusit štěstí znovu. Takové projekty jsou pak realizovány někdy později. Takto jsme neuspěli v roce 2020 s velkým projektem obnovy místních komunikací, ale následně v roce 2021 jsme příslušnou dotaci získali, tudíž nově zvolené zastupitelstvo začne s jejich opravou (termín dokončení projektu je 30. 6. 2023). Jedná se o cesty od č. p. 10 (Minář) po č. p. 3 (Sejkorův statek) a č. p. 5 (Frankovi), dále od č. p. 163 (u Lišků) k točně u č. p. 120 (u Kuchtů), pak také od č. p. 23 (Kučerovi) po č. p. 34 (Bačovští) a od

č. p. 163 (U Lišků) po č. p. 110 (Blažek). Posledními dvěma úseky jsou pak cesty od č. p. 263 (Hájkovi) k vodojemu a od Zachrovy stodoly k bráně č. p. 64.

Starosta také připravil projekt na rekonstrukci veřejného osvětlení, jehož cílem je především úspora elektrické energie. Projekt je připraven k podání žádosti o dotaci. Dále jsou připraveny projektové dokumentace na stavbu nástupiště „U Dolní“ autobusové zastávky (směr od Litomyšle), stavbu chodníku od domova chráněného bydlení k obchodu a obnovu nástupišť u zbývajících autobusových zastávek. Hotový a připravený k podání žádosti o dotaci je také projekt rekonstrukce elektroinstalace v pavilonu A v ŽŠ Trstěnice.

Roman Kmošek a Marcela Šplíchalová

Nakládání s odpadními vodami

V posledních měsících jsme věnovali velké úsilí přípravným pracím pro projekt systému domovních čistíren odpadních vod. Na základě jednání s krajským úřadem a povolení tohoto systému v sousední obci Čistá jsme se dozvěděli, že vodoprávní oddělení KÚ je nakloněno této variantě odkanalizování naší obce, avšak podmínkou je zajištění dálkového přenosu dat a pravidelný servis DČOV odbornou firmou, aby byla zaručena kvalita vod vypouštěných do podzemí, protože v okolí obce se nacházejí zdroje kvalitní pitné vody

Na základě těchto informací jsme tedy postupně podnikali potřebné kroky, a směřovali tak k realizaci projektu. Z dotazníkového šetření

vyplývalo, že zájem o toto řešení nakládání s odpadními vodami má 77 domů, tedy asi 40% obyvatel obce. Tímto bychom splnili první podmínku pro realizaci projektu čištění odpadních vod pomocí centralizovaného systému DČOV (nutno 30%). Vzápětí se ukázalo, že u některých nemovitostí nebude z pozemkových důvodů stavba DČOV možná, přesto bychom podmínku 30% splnili. Bohužel ale nemůžeme tímto způsobem pomoci problém s odpadní vodou vyřešit všem, kteří o něj mají zájem.

Následně jsme vypsalí výběrové řízení na dodavatele projektové dokumentace k realizaci stavby celého systému. V jeho průběhu ale

došlo k zásadní změně v tom, jaký – dosud nestandardní – způsob nakládání s odpadní vodou vodoprávní úřad Města Litomyšle v naší obci povolil. Dosud byly totiž povolovány pouze jímky a výjimečně izolované DČOV, tentokrát se však vodoprávní úřad při projednávání stavebního povolení rodinného domu zabývá povolením tříkomorového septiku s pískovým filtrem, což naprosto změnilo situaci. Protože je takové řešení nakládání s odpadní vodou výrazně levnější (nezatěžuje domácnost odběrem elektrické energie ani nutností odborného servisu), rozhodli se zastupitelé vyčkat na rozhodnutí vodoprávního úřadu a výběrové řízení na dodavatele projektové

dokumentace k vybudování centralizovaného systému DČOV zastavit. Novou variantu však bude nutno znovu projednat se všemi

dotčenými orgány (Pardubický kraj, Povodí Labe, ministerstvo zemědělství, vodoprávní úřad Města Litomyšl). Problém s odpadní vodou

v naší obci bohužel zatím nemá řešení.

Roman Kmošek

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2022

V následujících článcích se představí volební sdružení kandidující v komunálních volbách 23. a 24. září 2022

Sdružení přátel hasičů

Když v roce 1876 obecní zastupitelé jednohlasně odhlasovali na podnět J. Skokana založení SDH Trstěnice, určitě netušili, kam se SDH Trstěnice za 146 let posune. V dnešní době máme dobře vybavenou jednotku požární ochrany. Pomáháme obci při akcích a vedeme mladé hasiče. Máme sportovní družstva žen, mužů a dětí, které reprezentují náš sbor i obec na závodech. SDH Trstěnice má 60 členů, ale každý rok tento počet stoupá. Letos jsme se rozhodli založit volební sdružení a bojovat o místa v obecním zastupitelstvu. Důvod založení sdružení není ale ten, že bychom jako hasiči nebyli spokojeni s dosavadním zastupitelstvem. Důvod je, že doba jde dopředu a nové věci je potřeba zkoušet, ať volby do zastupitelstva dopadnou jakkoliv. Jako hasiči budeme vždy připraveni

pomáhat a chránit naši obec. Budeme rádi, když si z našich kandidátů někoho vyberete a dáte mu šanci zastupovat naši obec.

Dovolte, abychom Vám, voličům představili několik bodů, které by naše sdružení chtělo prosadit.

1. Sběrný dvůr na nebezpečný odpad a komunální odpad

2. Obnova Trstěnické flóry

Tím má naše sdružení na mysli: vykácení stromů, které jsou suché nebo nemocné. Tím bychom zároveň chtěli pomoci spoluobčanům při topné krizi a nabídnout dřevo na topení. Všichni víme, jak ceny topení jdou nahoru, a tímto bychom pomohli jak naší krajině, tak i našim občanům. Samozřejmě bychom také

chtěli vysázet stromy nové, abychom to tu měli krásně zelené.

3. Rekonstrukce hlavních komunikací

4. Oprava nebo výstavba obecních objektů, máme na mysli kulturní dům, který naší obci chybí, a dále oprava nebo výstavba hasičárny a jiných objektů.

Všem voličům, ať našeho sdružení nebo dalších stran, přejeme šťastnou ruku a děkujeme předem těm, kteří dají hlas buď našemu sdružení, nebo našemu kandidátovi. Jak volby dopadnou, je zcela na vás, ale ať dopadnou, jak dopadnou, důležité je, abychom jako obec drželi pohromadě, a každý, kdo má chuť a čas, nějak pomohl, aby naše vesnice vzkvétala.

Lidovecký svět posilňují příznivci

KDU-ČSL je druhou nejpočetnější politickou stranou v Česku. Přes 20 000 členů je rozprostřeno do všech regionů, stovek měst a obcí. Je nás hodně, jsme aktivní i v malých a středně velkých obcích. Je to naše silná stránka, ale to už nestačí.

Mnozí aktivní občané, kteří se zajímají o stav věcí veřejných, se dnes nechtějí nebo nemůžou stát členy. Mluví o velkém závazku nebo jim chybí pádný důvod... Přesto je KDU-ČSL mnohým z nich dlouhodobě sympatická. Opakovaně nás volí.

Kandidují za nás i jako nezaníci v komunálních volbách. Věší naše plachty na své ploty. Jsou za nás ve volebních komisích. Hájí naše postoje ve svém okolí a na sociálních sítích.

Tak se tvoří širší „lidovecké hnutí“, společenství hodnot s reálným politickým dosahem. Neboť jak známo, informace od našich známých má větší dosah než informace třeba z médií.

V minulosti byla vždy KDU-ČSL součástí zastupitelstva naší obce

dvěma až třemi členy, proto si velmi vážíme dosavadní přízně a podpory. Děkujeme za to.

V budoucnu budeme rádi hájit zájmy našich spoluobčanů, podílet se na rozvoji naší obce a účastnit se všech společných akcí, aby i nadále byl život všech občanů Trstěnice co nejvíce spokojený.

Rozvoj obce Trstěnice 2022-2026

Volební sdružení Rozvoj obce Trstěnice je sdružením nezávislých kandidátů a pod vedením současného starosty kandidujeme ve volbách již potřetí. Naším cílem je především dobře fungující správa a samospráva obce. Rádi bychom vyřešili nakládání s odpadní vodou způsobem, který bude pro občany přijatelný a finančně dostupný, a zaměřili se na energetické úspory jak na veřejném osvětlení, tak na nemovitostech ve vlastnictví obce (včetně obecních bytů a školy).

Nápadů na zlepšení života v obci máme několik, patří mezi ně například revitalizace pozemků „U Dolní“ či oprava výčepu v areálu za školou, ale jejich realizace závisí především na získání státních dotací, protože obecní rozpočet je omezený. Proto nebudeme nic slibovat a raději se vám krátce představíme.

Roman Kmošek je současným starostou obce, jako jediný z kandidátů je členem politické strany (STAN). Zastupuje naši obec v Místní akční skupině Litomyšlsko (sdružení 53 obcí regionu) a byl zvolen do správní rady Mikroregionu Litomyšlsko (svazek 41 obcí). **Josef Doležal** pracuje v obchodním oddělení potravinářské firmy a je současným členem zastupitelstva. **Martin Pecháček** je profesí právník a svoji dosavadní skrytou pomoc a podporu zastupitelstvu je připraven překlomit do otevřené účasti na správě obce. **Petr Sigl**, současný místostarosta, pracuje jako obchodní ředitel firmy obchodující se zdravotnickým materiálem, je aktivním členem divadelního souboru Vojnarka a ve volném čase trénuje malé fotbalisty. **Simona Kubešová** je ředitelkou místní základní a mateřské školy, jako členka současného zastupitelstva usiluje o dobrou vzájemnou

spolupráci mezi školou a obcí. **Josef Kovář** pracuje jako stavbyvedoucí ve firmě zabývající se zemními pracemi a do zastupitelstva kandiduje poprvé. **Marcela Šplíchalová** je učitelkou na gymnáziu, v zastupitelstvu se stará o kulturní komisi, je členkou školské rady, divadelního souboru Vojnarka, vede knihovnu a připravuje obecní zpravodaj. **Martin Stráník** pracuje jako dopravní policista, v zastupitelstvu zasedal v letech 2014-18, je členem místního Sboru dobrovolných hasičů. **Tomáš Kmošek** pracuje v místním zemědělském družstvu, je členem současného zastupitelstva a divadelního spolku Vojnarka. Jako dobrovolný hasič vede mládežnické družstvo a je členem Odborné rady mládeže Okresního sdružení hasičů Svitavy.

Přijďte **23. a 24. září** do jídelny základní školy rozhodnout o tom, kdo vás bude zastupovat. Šťastnou ruku!

Z Mikšíkova statku

Podzim nemilosrdně buší na dveře – dává o sobě vědět nejen sychravým počasím, ale i bohatou úrodou, která v zahradách a sadech dozrává. Je opět silný rok jak na švestky a slívy, tak na další plody ovocných stromů – bedýnky se nám plní jablky a hruškami, ze zahrady do sklepa putují řepy a černé ředkve, brambory, opět hromady dýní, cuket a patisonů. Rajčat bylo také nadměrné množství a my jsme letos poprvé vyzkoušeli domácí kečup, který u nás od té doby teče po decilitrech. Zahrádka ale nezeje prázdnotou, jak by se mohlo na první pohled zdát. Stále nám ještě plodí jahody, máme tam poslední

ředkvičky, saláty a dozrává druhý hrášek. V místech, kde už jiná zelenina dozrála, se chystá „třetí vlna“ plodin. Kromě těch, které jsme už zasel, jako je růžičková kapusta, se na svět těší další, které teprve vykouknou – řepa, mrkev, černá ředkev, kozlíček polníček a třeba bulvový fenykl. Všechny tyto plodiny jsou schopny přežít zimu, a tak nám umožňují si pro úrodu chodit i kolem Vánoc a dále až do ledna či února. Když napadne sníh, postará se o zahrádku on, pokud jsou holomrazy, přikrýváme ji slámou, senem či netkanou textilí. Skleník si poradí

sám. Zkuste to taky, budete mile překvapeni.

Pokud se vám těžko loučí s létem, přijďte k nám na něj zavzpomínat na Švestkovou neděli 9. října, kde ochutnáte, co nám dalo. V případě zájmu o usušení vlastního ovoce v roubené sušárně, doneste jej k nám nakrájené v sobotu 8. října. Sušení je zdarma. Informujte se na telefonním čísle 737 013 649. V neděli pak budete moct ochutnat povidla a řepný sirob z kotlíku, čerstvý mošt a další dobroty z podzimního ovoce. Akce se bude konat za každého počasí!

Strípky z historie naší obce

Dolní hospoda

Milí čtenáři, rád bych vás přivítal u nového seriálu, ve kterém se budeme, doufejme, že pravidelně, seznamovat s místy a událostmi spjatými s historií naší obce. V prvním díle se budeme věnovat budově č. p. 180, bývalé dolní hospodě.

Říkáte si, proč seriál začít vyprávěním o nezajímavé, chátrající budově u zastávky autobusu U Dolní? Je tomu poměrně dávno, kdy tato budova byla kulturním a společenským středem naší obce, místem, kde byla hrána první divadelní představení. Zároveň se jedná o druhou

elektrifikovanou stavbu v obci, a to v době, kdy elektřina ještě nebyla zavedena ani v Trstěnici, ani v okolních obcích. Čím byla dolní hospoda tak důležitá, že byla jako jedna z prvních elektrifikována? O tom si povíme více v článku.

Začněme postupně. Někdy během druhé poloviny 19. století si František Vejrych s manželkou Žofií postavili nynější stavení č. p. 180 a v něm otevřeli hospodu. Takto zde hospodařili až do roku 1917, kdy od nich budovu i s živností odkoupil Jan Sajdl, příbuzný Josefa Sajdla ze mlýna č. p. 1, dnešního Sajdlova mlýna. Jan Sajdl nechal postupně hospodu zmodernizovat, rozšířit a přistavěl k ní velký, dnes bychom řekli multifunkční, sál. Sál to byl na místní poměry veliký, opatřený i jevištěm. Konaly se zde různé zábavy, tancovačky s muzikou, divadelní představení, schůze místních hasičů, a dokonce místní Sokol prostor

používal jako tělocvičnu, proto se někdy setkáváme s pojmenováním Sokolovna. V roce 1926 sál získal ještě další využití. Jan Sajdl zakoupil filmové promítací zařízení a zřídil zde biograf, jeden z prvních v blízkém okolí. Jenže biograf ke svému

provozu potřeboval elektřinu, která byla v Trstěnici a okolních obcích zavedena až ve 30. letech. Problém vyřešil Jan Sajdl společně se svým příbuzným Josefem tak, že do mlýna umístili turbínu a generátor, které dodávaly elektrický proud i dolní hospodě. Kino bohužel ve 30. letech neprosperovalo, mimo jiné i díky tomu, že obyvatelé okolních německých obcí nejevili o český biograf zájem, a promítací zařízení bylo prodáno. Po smrti Jana Sajdla živnost provozovala jeho choť Anna a následně hospodu koupil Josef Sajdl.

Po roce 1948 byla živnost znárodněna a začleněna pod družstvo Jednota. V této době zde byl obnoven biograf. Z místní kroniky se dovídáme, že v padesátých letech se v kinosále konala divadelní představení, povětšinou ochotnická. Jak dále píše kronikář Josef Dryml, navštívily Trstěnici i divadelní soubory z jiných krajů: „Občas tu

konají představení i "Vesnické divadlo z Prahy" nebo cizí soubory ochotnické." V roce 1957 byl do kina pořízen nový promítací stroj a kapacita sálu upravena na zhruba 300 míst. O provoz se staral vedoucí Jan Kmošek. Státní kino v dolní

hospodě bylo jedním z nejvyhledávanějších kulturních podniků v obci. Povětšinou se konala 3 filmová představení za týden. K roku 1957 se nám zachovala velmi zajímavá statistika návštěvnosti podle původu snímku. Nejvíce byla navštívena promítání filmů z kapitalistických zemí, na

druhém místě se umístily filmy československé, třetí místo obsadily snímky států socialistického bloku a poslední filmy sovětské. Kinosál byl sice navštěvován, leč byl ekonomicky prodělečný, jak je uvedeno v roce 1971. V roce 1973: „Divadelní kroužek JZD Trstěnice nastudoval divadelní hru Al. Jiráka "Vojnarka". Představení se hrála 7., 8., 14. a 15. dubna v kinosále "Dolní" s účastí asi 1200 diváků. Režii i scénu připravil A. Hurych, t.č. kronikář." V polovině sedmdesátých let kino promítalo již pouze dvakrát týdně. Od počátku osmdesátých let kino nepromítalo, neboť nemělo žádného vhodného promítače. Takto se dostáváme k současnému „opuštěnému“ stavu bývalé dolní hospody.

Jelikož je minulost dolní hospody výrazně spjata se Sajdlovým mlýnem, povíme si o něm v příštím díle.

Karel Kolros

NEDĚLE 9. ŘÍJNA 2022
OD 13 DO 16 HODIN

ŠVESTKOVÁ

NEDĚLE

OVOCNÝ SAD MIKŠÍKOVA STATKU
SUŠENÍ OVOCE V ROUBENÉ SUŠÁRNĚ, VÝROBA
POVIDEL A SIROBU, VÝROBA MOŠTU A
OCHUTNÁVKY DOBROT Z PODZIMNÍHO OVOCE

POKUD MÁTE ZÁJEM O USUŠENÍ VLASTNÍHO OVOCE VÍCE
INFORMACÍ NA TEL. +420 737 013 649

POŘÁDA SPOLEK ARCHAICKÝCH NADŠENCŮ